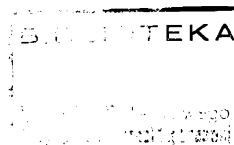

URZĄD PATENTOWY

E05f 3/18

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 16591.

Kl. 68 d 4.

Józef Tursz
(Warszawa, Polska).

Zamykadło np. do drzwi.

Zgłoszono 3 kwietnia 1931 r.
Udzielono 20 czerwca 1932 r.

Niniejsze zamykadło służy do samoczynnego zamykania drzwi w sposób łagodny; różni się ono od już istniejących tem, że nie posiada żadnych urządzeń hydraulicznych, pneumatycznych lub oliwnych. W niniejszem zamykadle sprężyna śrubowa amortyzuje nadmierną szybkość zamykających się drzwi. Ten czysto mechaniczny czynnik usuwa z konstrukcji przyrządu wszelkie narządy, ulegające łatwo zepsuciu się, jak tłoki, zawory, uszczelnienia i t. d.

Istotę wynalazku stanowi możność regulowania przeciwdziałania i współdziałania dwóch sprężyn: spiralnej i śrubowej. Sprężyna śrubowa hamuje działanie sprężyny spiralnej w pierwszym okresie zamykania

drzwi, natomiast w okresie końcowym współdziała z tą sprężyną spiralną, zapewniając całkowite domknięcie się drzwi. Specjalna budowa wspornika, na którym sprężyna śrubowa jest umocowana, pozwala na regulowanie punktu przełomowego między jednym a drugim okresem zamykania, a tem samem — na dostosowanie działania zamykadła do właściwości i wagi poszczególnych drzwi i do oporu zamka.

Rysunek przedstawia widok zgóry zamykadła, przymocowanego jednym końcem do drzwi, drugim zaś — do futryny ponad drzwiami.

Zamykadło składa się z dwóch wsporników c i d, które służą do przymocowania przyrządu do drzwi i do futryny. Na wspor-

niku *c* jest umocowana przegubowo dźwignia *e*, a na wsporniku *d* również przegubowo — dźwignia *f*. Drugie końce dźwigni *e* i *f* tworzą przegub, którego sworzeń *r* jest zamocowany w dźwigni *f* zapomocą klina *s*. Sprężyna spiralna *g* jest przymocowana jednym końcem do dźwigni *e*, drugim zaś — do sworznia *r*. Ramię *j*, osadzone obrotowo na przedłużeniu z sworznia *r*, jest połączone drugim końcem ze sprężyną śrubową *h* zapomocą śruby *i* oraz nakrętki z przeciwnakrętką *k*. Sprężyna śrubowa *h* jest umocowana obrotowo drugim swym końcem na czopie *o*. Czop *o* jest przymocowany swą częścią, zagiętą pod kątem prostym, do wspornika *d* zapomocą sworznia gwintowanego *p* i nakrętki. Śrubka *m* zabezpiecza czop *o* przed ewentualnem obracaniem się na sworzniu *p*. Dźwignia *f* może swobodnie obracać się na sworzniu *p*.

Działanie zamykadła jest następujące. Podczas otwierania drzwi kąt między dźwigniami *e* i *f* zwiększa się, wskutek czego sprężyna spiralna *g* zostaje napięta i dąży do powrotnego zwarcia dźwigni *e* i *f*, a tem samem do gwałtownego zamknięcia drzwi. Temu przeciwstawia się w czasie zamykania drzwi sprężyna śrubowa *h*, która w pierwszym okresie zamykania jest napinana i wskutek tego odbiera nadmiar energii rozpedzonym drzwiom. To hamujące działanie sprężyny *h* ma miejsce tylko do pewnego położenia drzwi, które to położenie może być regulowane i od którego począwszy sprężyna *h* współdziała ze sprężyną *g*, zapewniając końcowy impuls, niezbędny do domknięcia zamka drzwi. Punkt przełomowy pomiędzy przeciwdziałaniem i współdziałaniem sprężyn jest ustalany zapomocą zmiany położenia czopa *o* względem wspornika *d*. Ten sam skutek możnaby osiągnąć zapomocą zmiany położenia drugiego punktu zamocowania sprężyny *h* względem jednej z dźwigni. Zamiast sprężyny spiralnej *g* może być użyta sprężyna śrubowa,

przymocowana do dźwigni *e* i *f* lub też sprężyna płaska, byleby wskutek rozwierania dźwigni sprężyna taka ulegała napinaniu. Również odmianą konstrukcyjną jest zamykadło, w którym sprężyna śrubowa posiada inny kształt lub też jest w inny sposób przymocowana do wspornika i do jednej z dźwigni. Wreszcie odmianą konstrukcyjną jest zamykadło, różniące się od powyżej opisanego kształtem części *o*, na której jest umocowana sprężyna śrubowa *h*, lub też sposobem nastawiania tejże części *o* względem wspornika *d*.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Zamykadło np. do drzwi, składające się z dwóch dźwigni, dwóch wsporników i dwóch sprężyn, przeciwdziałających sobie w początkowym okresie zamykania drzwi, a następnie współdziałających ze sobą, znamienne tem, że sprężyna (*h*) jest umocowana jednym końcem na jednym ze wsporników (*c* lub *d*), drugim zaś końcem na jednej z dźwigni (*e* lub *f*), przyczem położenie tej sprężyny może być regulowane, tak iż można zmieniać to położenie drzwi, przy którym przeciwdziałanie sprężyn (*g*, *h*) zamienia się na ich współdziałanie.

2. Zamykadło według zastrz. 1, znamienne tem, że sprężyna (*h*) jest przymocowana nastawnie, np. zapomocą czopa (*o*), do jednego ze wsporników, tak iż regulacja tej sprężyny jest dokonywana zapomocą zmiany położenia jej punktu zaczepienia względem tegoż wspornika (*d* lub *c*).

3. Zamykadło według zastrz. 1, znamienne tem, że sprężyna (*h*) jest przymocowana nastawnie, np. zapomocą ramienia (*j*), do jednej z dźwigni, tak iż regulacja tej sprężyny jest dokonywana zapomocą zmiany położenia jej punktu zaczepienia względem tejże dźwigni (*e* lub *f*).

Józef Tursz.

